

Handläggare
Carolina Kjellgren
Telefon: 08-50825240

Till
Socialnämnden
2024-12-10

Remiss av Motion om orosanmälan för äldre

Svar på remiss från Kommunstyrelsen, dnr KS 2024/913

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motion angående orosanmälan för äldre.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har till socialnämnden remitterat en motion från Thomas Wihlman (C). I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att staden inför en orosanmälan för äldre personer, informerar verksamheterna inom äldreomsorgen om detta samt synliggör denna möjlighet på stadens hemsida. I motionen föreslås även att kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt kommunstyrelsen att utreda hur funktionen orosanmälan för äldre lämpligast organiseras i staden.

Förvaltningen instämmer med motionären om att det är viktigt att uppmärksamma äldre personer som kan befina sig i en särskilt utsatt situation. Förvaltningen konstaterar att orosanmälningar som rör äldre hanteras inom ordinarie strukturer. Det finns idag möjlighet att göra orosanmälningar för vuxna inklusive äldre och strukturer för hur dessa ska hanteras och handläggas inom stadens respektive verksamhetsområden. Vidare ser förvaltningen att dessa fortsatt ska handläggas inom de verksamhetsområden som ansvarar för att hantera frågan och har den specialistkompetens som behövs. Däremot instämmer förvaltningen med motionären om att det på stadens hemsida kan tydliggöras hur orosanmälan för vuxna inklusive äldre kan göras.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till socialnämnden remitterat en motion från Thomas Wihlman (C) med förslag om att införa en funktion för orosanmälan för äldre. Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, äldrenämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Skarpnåcks stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, PRO

Stockholm och SPF Stockholm. Remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 27 december 2024.

Ärendet

Motionären skriver att det kan finnas olika anledningar till att känna oro för en äldre person. Det kan handla om oro för att personen börjar bli glömsk eller nedstämd men inte själv förmår att be om hjälp. Oro för att personen inte får i sig tillräckligt med mat, är ensam eller utsätter sig själv för risker i vardagen. Misstanke om att personen är utsatt för våld, försummelse, har missbruksproblem eller inte klarar av att sköta sin personliga hygien.

Motionären lyfter att det inte är självklart idag var den som känner oro kan vända sig. Motionären skriver att det i staden enbart finns möjlighet att anmäla oro för barn eller ungdom under 18 år, men att även äldre kan befinna sig i en särskilt utsatt situation som kan hjälpas av en uppsökande kontakt.

Motionären föreslår att staden möjliggör för privatpersoner och medarbetare att kunna lämna en orosanmälan beträffande äldre personer. Motionären skriver att flertalet andra kommuner redan erbjuder denna möjlighet. Motionären föreslår att funktionen ”orsanmälan för äldre” inrättas. Funktionen föreslås bör vara öppen så att alla, så som privatpersoner samt medarbetare inom äldreomsorg, sjukvård och blåljuspersonal kan meddela oro. Hur funktionen bäst organiseras, exempelvis inom äldrenämnden eller socialnämnden, skriver motionären bör utredas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och utveckling. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 4 december 2024. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 5 december 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer med motionären om att det är viktigt att uppmärksamma äldre personer som kan befinna sig i en särskilt utsatt situation.

Utifrån nuvarande lagstiftning får en utredning enligt socialtjänstlagen (SoL) i regel inte inledas mot någon vuxen persons vilja, om utredningen avser personen själv. Om det kan föreligga ett vårdbehov som behöver tillgodoses med stöd av bestämmelser i lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) får utredningen bedrivas mot den enskildes vilja. Detsamma gäller när socialnämnden på begäran av annan myndighet eller domstol är skyldig att yttra sig.

Det finns redan idag möjlighet att göra orosanmälningar för vuxna personer inklusive äldre med missbruks- och beroendeproblematik

och vissa myndigheter och läkare har även en lagstadgad anmälningsskyldighet enligt 6 § LVM. Det finns även möjlighet att göra orosanmälningar gällande vuxna personer inklusive äldre utsatta för våld, vilket regleras i HSLF-FS 2022:39. Vidare kan utförare av beviljade insatser kontakta ansvarig handläggare i ärendet vid oro för den äldres situation.

Inom verksamhetsområdena missbruk och beroende samt våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck finns det ingen övre åldersgräns. Behovet är det centrala. För äldre personer som har ett missbruk och beroende eller är utsatta för våld ser förvaltningen att det är av vikt med en intern samverkan och samordning av insatser mellan vuxen-/missbruksenhet och äldreomsorg respektive relationsvårdsteam (RVT) och äldreomsorg. Detta för att tillgodose den äldres behov av stöd, behandling och omvårdnad.

Orosanmälningar och LVM-anmälningar gällande personer med missbruks- och beroendeproblematik handläggs av stadens vuxen-/missbruksenheter. På icke-kontorstid hanteras dessa av socialjouren. Förvaltningen ser att det är av vikt att orosanmälningar och LVM-anmälningar gällande personer med missbruk och beroende hanteras av enheter som har särskild kunskap om målgruppen, LVM-lagstiftningen och delegation för att fatta beslut enligt LVM.

Orosanmälningar gällande personer utsatta för våld handläggs av stadens RVT. På icke-kontorstid hanteras dessa av socialjouren. Förvaltningen ser att det är av vikt att orosanmälningar gällande personer utsatta för våld hanteras av enheter som har särskild kunskap om målgruppen och om risk- och skyddsbedömningar i sitt handläggningsförfarande.

Förvaltningen konstaterar att orosanmälningar som rör äldre hanteras inom ordinarie strukturer. Det finns idag möjlighet att göra orosanmälningar för vuxna inklusive äldre och strukturer för hur dessa ska hanteras och handläggas inom stadens respektive verksamhetsområden. Vidare ser förvaltningen att dessa fortsatt ska handläggas inom de verksamhetsområden som ansvarar för att hantera frågan och har den specialistkompetens som behövs. Däremot instämmer förvaltningen med motionären om att det på stadens hemsida kan tydliggöras hur orosmälan för vuxna inklusive äldre kan göras.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Motion om orosanmälan för äldre.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2024-12-02
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2024-12-02